

การศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรในโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน
สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

A Study of Satisfaction of Agriculturists in the Project of Development and Potential Increase of
Community Rice Centre, Klong Luang Rice Research Centre, Pathumthani

ทนงศักดิ์ พนมสินธุ์^{1*} นัฐวรรณ ธรรมสิทธิเวช¹ ศศิธร นวลดี² และ กัทรวาดิ มากมี³

Tanongsak Panomsin^{1*} Nattawan Thammasittivate¹ Sasithorn Chantaramaha² and Patrawadee Makmee³

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา วิทยาลัยการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

²นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวัดและเทคโนโลยีทางวิทยาการปัญญา วิทยาลัยการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

³อาจารย์ประจำวิทยาลัยการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

*Corresponding author, Email: tanongsak.ps@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research method) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของเกษตรกรในโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เกษตรกรในโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 10 ศูนย์ กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 361 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี รวมทั้งทุกด้าน ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีความพึงพอใจด้านวิทยากร ความพึงพอใจด้านเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมากที่สุด และความพึงพอใจด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบาย การวางแผน ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีของเกษตรกรในโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีในปีงบประมาณถัดไป

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ เกษตรกร โครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน

Abstract

This research aims to study the satisfaction level of agriculturists with the project of development and potential increase of community rice centers, at Klong Luang Rice Research Centre, Pathumthani. The survey sample are agriculturists from the project of development and potential increase of community rice centers, Klong Luang Rice Research Centre, Pathumthani, who are selected using a Taro Yamane table at a 95% confidence level, with $\pm 5\%$ error. All 361 participants are selected using simple random sampling. Mean and standard deviation are used as part of the statistical analysis. The results show that respondents' overall satisfaction level with this project was very high. When considering each item, satisfaction levels ranged from low to high, it was found that the satisfaction levels between users and staff were very high, location and facilities was high. The results can be used for policy and strategy planning and to support the agriculturists' good grain project and potentially increase the use of the Community Rice Centre, Klong Luang Rice Research Centre at Pathumthani within the next financial year.

Keywords: satisfaction, agriculturist, project of development and potential increase of community rice centre

1. บทนำ

กรมการข้าวและกรมส่งเสริมการเกษตร โดยหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้ร่วมกันดำเนินงานแบบบูรณาการ โครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน ภายใต้รูปแบบศูนย์ข้าวชุมชน ซึ่งโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีสู่ชาวนาอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องสังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 2) เป็นศูนย์กลางการพัฒนาข้าวของชุมชน 3) พัฒนาชาวนาและองค์กรชาวนาให้มีความเข้มแข็ง มีพื้นที่ดำเนินการรวม 76 จังหวัด จำนวนศูนย์ข้าวชุมชน 350 ศูนย์ ประกอบด้วยศูนย์ข้าวชุมชนที่ดำเนินการต่อเนื่อง ซึ่งกรมการข้าวได้สนับสนุนงบประมาณภายใต้โครงการส่งเสริมการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี (ศูนย์ข้าวชุมชน) ปี พ.ศ. 2553-2554 จำนวน 220 ศูนย์ และพัฒนาศูนย์ข้าวชุมชนเดิมที่ได้จัดตั้งไว้แล้วโดยกรมการส่งเสริมการเกษตร

ตั้งแต่ปี 2553-2556 โดยคัดเลือกศูนย์ข้าวชุมชนที่มีความพร้อมในการดำเนินการหรือกลุ่มแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีความพร้อมและต้องการที่จะพัฒนาจัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนในปีงบประมาณ 2555 จำนวน 130 ศูนย์ รวมทั้งหมด 350 ศูนย์ (สำนักงานส่งเสริมการผลิตข้าว, 2555: ก)

โครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2553-2554 ซึ่งกรมการข้าวได้สนับสนุนให้มีการดำเนินการก่อตั้งขึ้น ภายใต้โครงการส่งเสริมการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี (ศูนย์ข้าวชุมชน) ปี พ.ศ. 2553-2554 พัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนึ่งในศูนย์ข้าวชุมชนที่มีความพร้อมในการดำเนินการหรือกลุ่มแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวในปีงบประมาณ 2555 จากจำนวน 130 ศูนย์

จากที่กล่าวมาข้างต้น ศูนย์ข้าวชุมชนทุกศูนย์ต้องดำเนินงานตามโครงการของการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีให้มีศักยภาพ ศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จึงได้ริเริ่มโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน เพื่อส่งเสริมเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี และกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีสู่ชาวนาอย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง เป็นศูนย์กลางพัฒนาข้าวชุมชน และพัฒนาชาวนาและองค์กรชาวนาให้มีความเข้มแข็ง ซึ่งการดำเนินงานในโครงการดังกล่าวได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ดังนั้น คณะวิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรในโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เพื่อนำข้อมูลมาไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการวางแผนพัฒนากระบวนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของเกษตรกรในโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เกษตรกรในโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 10 ศูนย์ จำนวนทั้งสิ้น 1,759 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เกษตรกรในโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 10 ศูนย์ กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (พรณี ลีกิจวัฒนะ, 2553: 71) ได้กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 361 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Radom Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม โครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่คณะวิจัยสร้างขึ้น แบ่ง ออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบเลือกตอบ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scales) ได้แก่ มีความพึงพอใจมากที่สุด มีความพึงพอใจมาก มีความพึงพอใจปานกลาง มีความพึงพอใจน้อย และมีความพึงพอใจน้อยที่สุด โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

3 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

1 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่คณะวิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาขึ้น โดยมีขั้นตอนต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดความพึงพอใจ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม

2) ร่างและเขียนข้อความตามขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถาม

3) จัดทำแบบสอบถามให้อยู่ในรูปแบบที่สมบูรณ์

4) นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) จำนวน 3 ท่าน

5) นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ หาค่า IOC ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามในแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย คำนวณจากสูตรค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ดังนี้ (ประภาพรรณ เส็งวงศ์, 2553: 69)

$$\text{ใช้สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $IOC =$ ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ระหว่างข้อถามกับประเด็นการวิจัย

$$\sum R = \text{ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

ค่า IOC ที่ได้จะต้อง ≥ 0.60 ขึ้น ไปจึงจะใช้ได้

ถ้าต่ำกว่าจะต้องปรับปรุง

6) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ

7) นำแบบสอบถามไป Tryout กับเกษตรกรในการดูแลของศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับต้องมีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2553: 343-344)

8) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามบางข้อที่มีค่าความเชื่อมั่นต่ำ

9) จัดทำแบบสอบถามให้อยู่ในรูปแบบที่สมบูรณ์อีกครั้ง และนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง โดยเมื่อดำเนินการอบรมเกษตรกรในโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เรียบร้อยแล้วนำแบบสอบถามไปให้เกษตรกรลงมือทำ

2) เมื่อเกษตรกรทำแบบสอบถามเสร็จแล้วผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามกลับคืน

3) นำแบบสอบถามที่ได้มาจัดหมวดหมู่ ลงรหัสข้อมูล และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4) คีย์ข้อมูลในแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีของเกษตรกรในโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการบรรยายข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 64-65)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ความพึงพอใจ
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. ผลการวิจัย

4.1 ปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรใน
โครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัด
ศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จาก
เกษตรกรในโครงการ จำนวนทั้งสิ้น 361 คน มีผลสรุป
ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบ
แบบสอบถาม

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	235	65.10
หญิง	126	34.90
อายุ		
20-25 ปี	37	10.20
26-30 ปี	54	15.00
31-35 ปี	126	34.90
มากกว่า 35 ปี	144	39.90
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่า ปวช.	72	19.90
ปวช.	108	29.90
ปวส.	127	35.20
ปริญญาตรี	54	15.00
ระยะเวลาที่เป็นสมาชิก		
6 เดือน - 1 ปี	180	49.90
1-2 ปี	108	29.90
มากกว่า 2 ปี	73	20.20
สถานภาพการทำงานนอกเหนือจาก การเกษตร		
รับราชการ	90	24.90

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
รัฐวิสาหกิจ	54	15.00
ธุรกิจส่วนตัว	144	39.90
ไม่ได้ทำงาน	73	20.20
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 5,000 บาท	109	30.20
5,001 – 10,000 บาท	126	34.90
10,001 – 15,000 บาท	90	24.90
15,001 – 20,000 บาท	36	10.00

จากตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละปัจจัยพื้นฐาน
ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เกษตรกรในโครงการ
จำนวนทั้งสิ้น 361 คน มากกว่าครึ่งเป็นเพศชาย คิดเป็น
ร้อยละ 65.10 มีอายุมากกว่า 35 ปี เป็นส่วนใหญ่ คิด
เป็นร้อยละ 39.90 มีระดับการศึกษาประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูงมากที่สุด ร้อยละ 35.20 ระยะเวลาที่เป็น
สมาชิก 6 เดือน - 1 ปี ร้อยละ 49.90 สถานภาพการ
ทำงานนอกเหนือจากการเกษตรส่วนใหญ่ประกอบ
ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 39.90 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 34.90

4.2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนา
และเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าว
คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีผลสรุปดังตาราง 2-7

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ของความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าว
ชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี รวมทุกด้าน

ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนา และเพิ่มศักยภาพ ศูนย์ข้าวชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านวิทยากร	4.60	0.32	มากที่สุด
2. ด้านเจ้าหน้าที่	4.57	0.26	มากที่สุด
3. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	4.48	0.26	มาก
4. ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการ	4.47	0.39	มาก

ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนา และเพิ่มศักยภาพ ศูนย์ข่าวชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
จัดกิจกรรม			
5. ด้านการนำความรู้ไปใช้	4.47	0.34	มาก
รวม	4.52	0.15	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข่าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข่าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีของเกษตรกรที่เข้าร่วมทุกด้าน ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52, S.D.=0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า มีความพึงพอใจด้านวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60, S.D.=0.32) รองลงมาได้แก่ ความพึงพอใจด้านเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57, S.D.=0.26) และความพึงพอใจด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48, S.D.=0.26) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข่าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข่าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านวิทยากร

ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนา และเพิ่มศักยภาพ ศูนย์ข่าวชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การเตรียมตัวและความพร้อม ของวิทยากร	4.55	0.51	มากที่สุด
2. การถ่ายทอดของวิทยากร	4.40	0.60	มาก
3. ความพร้อมในการให้บริการ ของเจ้าหน้าที่หรือบุคลากร	4.60	0.60	มากที่สุด
4. สามารถอธิบายเนื้อหาได้ ชัดเจนและตรงประเด็น	4.70	0.47	มากที่สุด
5. ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย	4.80	0.41	มากที่สุด
6. ความรู้ความสามารถในการตอบ	4.50	0.61	มาก

ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนา และเพิ่มศักยภาพ ศูนย์ข่าวชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
คำถาม ชี้แจงข้อสงสัย แนะนำ			
รวม	4.65	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข่าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข่าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีของเกษตรกรที่เข้าร่วม ด้านวิทยากร ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.65, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.80, S.D.=0.41) รองลงมาได้แก่ สามารถอธิบายเนื้อหาได้ ชัดเจนและตรงประเด็น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.70, S.D.=0.47) และความพร้อมในการให้บริการของเจ้าหน้าที่หรือบุคลากร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60, S.D.=0.60) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข่าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข่าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านเจ้าหน้าที่

ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนา และเพิ่มศักยภาพ ศูนย์ข่าวชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การบริการของเจ้าหน้าที่	4.70	0.47	มากที่สุด
2. การประสานงานของเจ้าหน้าที่ โครงการ	4.75	0.44	มากที่สุด
3. การอำนวยความสะดวกของ เจ้าหน้าที่	4.50	0.51	มาก
4. การให้คำแนะนำหรือตอบ ซักถามของเจ้าหน้าที่	4.60	0.50	มากที่สุด

ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนา และเพิ่มศักยภาพ ศูนย์ข้าวชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. ความเหมาะสมในการแต่งกาย/ บุคลิก/ท่าทาง การให้บริการ	4.30	0.66	มาก
รวม	4.57	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีของเกษตรกรที่เข้าร่วม ด้านเจ้าหน้าที่ ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57, S.D.=0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า การประสานงานของเจ้าหน้าที่โครงการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.75, S.D.=0.44) รองลงมาได้แก่ การบริการของเจ้าหน้าที่ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.70, S.D.=0.47) และการให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60, S.D.=0.50) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนา และเพิ่มศักยภาพ ศูนย์ข้าวชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การต้อนรับและการลงทะเบียน	4.30	0.66	มาก
2. อาหารและเครื่องดื่ม	4.55	0.51	มากที่สุด
3. กิจกรรมทางวิชาการ-วิทยากร	4.40	0.60	มาก
4. ความพร้อมของอุปกรณ์ โสตทัศนอุปกรณ์	4.35	0.75	มาก
5. ความเหมาะสมของสถานที่ที่ ใช้ในการดำเนินงานโครงการ	4.65	0.49	มากที่สุด

ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนา และเพิ่มศักยภาพ ศูนย์ข้าวชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. มีการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้า และอย่างทั่วถึง	4.60	0.50	มากที่สุด
7. มีป้าย/สัญลักษณ์ ที่แสดงจุดจัด กิจกรรมหรือให้บริการ อย่าง ชัดเจน	4.75	0.44	มากที่สุด
8. ระยะเวลา/ช่วงเวลาในการ ดำเนินงานโครงการ	4.25	0.79	มาก
รวม	4.48	0.26	มาก

จากตารางที่ 5 ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีของเกษตรกรที่เข้าร่วม ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.48, S.D.=0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีป้าย/สัญลักษณ์ ที่แสดงจุดจัดกิจกรรมหรือให้บริการ อย่างชัดเจนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.75, S.D.=0.44) รองลงมาได้แก่ ความเหมาะสมของสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.65, S.D.=0.49) และมีการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้า และอย่างทั่วถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60, S.D.=0.50) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนา และเพิ่มศักยภาพ ศูนย์ข้าวชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. กระบวนการจัดกิจกรรมตรง	4.75	0.44	มากที่สุด

ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนา และเพิ่มศักยภาพ ศูนย์ข่าวชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
กับวัตถุประสงค์ของโครงการ			
2. มีการอำนวยความสะดวกในการเข้าร่วมโครงการ	4.35	0.59	มาก
3. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมหรือการให้บริการมีความยืดหยุ่นสามารถปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้	4.70	0.47	มากที่สุด
4. วิธีการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในโครงการ	4.55	0.51	มากที่สุด
5. เนื้อหาในการอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่าน	4.20	0.52	มาก
6. เนื้อหาการอบรมโดยรวมเหมาะสมกับระยะเวลา	4.25	0.55	มาก
รวม	4.47	0.39	มาก

จากตารางที่ 6 ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข่าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข่าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีของเกษตรกรที่เข้าร่วมด้านกระบวนการ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}= 4.47$, S.D.=0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า กระบวนการจัดกิจกรรมตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.75$, S.D.=0.44) รองลงมาได้แก่ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมหรือการให้บริการมีความยืดหยุ่น สามารถปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.70$, S.D.=0.47) และวิธีการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในโครงการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.55$, S.D.=0.51) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข่าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข่าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านการนำความรู้ไปใช้

ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนา และเพิ่มศักยภาพ ศูนย์ข่าวชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	4.65	0.75	มากที่สุด
2. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้	4.55	0.69	มากที่สุด
3. สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้	4.60	0.68	มากที่สุด
4. มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้	4.25	0.72	มาก
5. หลังจากท่านได้อบรมแล้ว ท่านได้รับความรู้เพิ่มขึ้น	4.45	0.76	มาก
6. ความพึงพอใจในภาพรวม	4.30	0.98	มาก
รวม	4.47	0.34	มาก

จากตารางที่ 7 ความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข่าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข่าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีของเกษตรกรที่เข้าร่วมด้านการนำความรู้ไปใช้ ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.47$, S.D.=0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.65$, S.D.=0.75) รองลงมาได้แก่ สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.60$, S.D.=0.68) และสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ / ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.55$, S.D.=0.69) ตามลำดับ

5. การอภิปรายผล

จากการศึกษาความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข่าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข่าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีประเด็นที่ค้นพบควรแก่การอภิปรายผล ดังนี้

ด้านวิทยากร เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า วิทยากรใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย สามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น และความพร้อมในการให้บริการของเจ้าหน้าที่หรือบุคลากร ผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ใช้ในการวางแผนเตรียมการด้านการจัดหาและการคัดเลือกวิทยากรในการดำเนินงานของโครงการในปีงบประมาณใหม่ เพื่อให้ได้วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ของวิทยากร

ด้านเจ้าหน้าที่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่โครงการมีการประสานงาน การให้บริการ และการให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามแก่เกษตรกรเป็นอย่างดี ผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ใช้ในการวางแผนเตรียมการด้านการเตรียมเจ้าหน้าที่ ในการดำเนินงานของโครงการในปีงบประมาณใหม่ โดยเฉพาะในเรื่องของการแต่งกาย/บุคลิก/ท่าทาง การให้บริการของเจ้าหน้าที่

ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า มีป้าย/สัญลักษณ์ ที่แสดงจุดจัดกิจกรรมหรือให้บริการ อย่างชัดเจน ความเหมาะสมของสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ และมีการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าอย่างทั่วถึง ผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ใช้ในการวางแผนเตรียมการด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะในเรื่องของระยะเวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงานโครงการ

ด้านกระบวนการขั้นตอนการจัดกิจกรรม เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า กระบวนการจัดกิจกรรมตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมหรือการให้บริการมีความยืดหยุ่น สามารถปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้ และวิธีการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในโครงการ ผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ใช้ในการวางแผนเตรียมการ โดยในด้านการกระบวนการขั้นตอนการจัดกิจกรรม จะใช้ข้อมูลสำหรับวางแผนการดำเนินงานของโครงการในปีงบประมาณใหม่ โดยเฉพาะด้านการจัดเตรียมเนื้อหาในการอบรมเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมอบรม

ด้านการนำความรู้ไปใช้ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้ และสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ / ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้ ผลการวิจัยด้านการนำความรู้ไปใช้ ศูนย์วิจัยข่าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีจะนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการวางแผนในการดำเนินงานของโครงการในปีงบประมาณใหม่ โดยจะเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกปฏิบัติมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจและผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมอบรมไปปรับใช้ได้

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) ควรมีการส่งเสริมการดำเนินงานโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข่าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข่าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีอย่างต่อเนื่อง
- 2) ผู้บริหารและผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องควรนำข้อมูลที่เป็นผลจากการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการ

ดำเนินงานในโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาในเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
- 2) ควรมีการศึกษาในเรื่องของความต้องการในการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
- 3) ควรมีการศึกษารูปแบบการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน สังกัดศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีที่หลากหลาย เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

7. เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักพิมพ์ สุวีริยาสาสน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร : กรุงเทพมหานคร.
- บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ. (2553). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. ศรีอนันต์การพิมพ์ : กรุงเทพมหานคร.
- พรณี ลิกิจวัฒน์. (2553). วิจัยทางการศึกษา. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง : กรุงเทพมหานคร.
- ประภาพรธรรม เส็งวงศ์. (2553). การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีวิจัยในชั้นเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์ : กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานส่งเสริมการผลิตข้าว. (2555). ระบบสารสนเทศการผลิตทางการเกษตร. กรมส่งเสริมการเกษตร. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.